

Pelsu

Turun Virastotalo Pelastussuunnitelma

Turun Virastotalo pelastussuunnitelma

Laadittu 19.3.2015

Laatija Mikko Haavisto

Viimeksi päivitetty 10.9.2019

Päivittäjä Marketta Luotolinna

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 59 sivua.

Sisällys

1	Johdanto	5
2	Kohteen perustiedot	6
2.1	Perustiedot	6
2.2	Muut tiedot	6
3	Organisaatio	9
3.1	Kiinteistön turvallisuushenkilöt	9
3.2	Toimijoiden turvallisuushenkilöt	10
3.3	Kiinteistön tärkeät numerot	16
3.4	Muut tärkeät numerot	16
4	Riskit	17
4.1	Tapaturmat	17
4.2	Tulipalovaarat	19
4.3	Vesivahingot	21
4.4	Sairauskohtaukset	22
4.5	Säteily- tai kaasuvaara	22
4.6	Myrskyvauriot	23
4.7	Rikollinen toiminta	24
4.8	Ravintolan toiminnan riskit	24
5	Turvallisuusjärjestelyt	26
5.1	Toimitilaturvallisuus	26
5.2	Sammutuskalusto	26
5.3	Turvalaitteet	27
5.4	Ensiapu	28
5.5	Paloturvallisuus	28
6	Muut järjestelyt	31
6.1	Hissi	31
6.2	Ilmanvaihtokone	31
6.3	Jätehuolto	31
7	Toimintaohjeita	32
7.1	Turvallisuusorganisaatio	32
7.2	Avun hälyttäminen	39
7.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	40
7.4	Tulipalo	40
7.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	40
7.6	Toiminta palohälytystilanteessa	41
7.7	Toiminta kokoontumispaikalla	42
7.8	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	43
7.9	Vesivahinko	43

7.10	Väkivallan uhatessa	43
7.11	Pommiuhka	44
7.12	Yleinen vaaramerkki	45
7.13	Sähkökatkot	46
8	Väestönsuojelu	47
9	Suojaväistö	48
10	Irtaimiston säilytys	49
11	Liitteet	50
Liite A	Liiketilän haltijan velvollisuudet	51
Liite B	Alkusammuttimien käyttöohjeet	52
B.1	Sammuttimet	52
Liite C	Autosuoja	53
Liite D	Auton lämmitysjohdot	54
Liite E	Avainturvallisuus	55
Liite F	Kiinteistön toimijoiden tietoja	56
F.1	AVI	56
F.2	Avarn Security	56
F.3	Business Finland	56
F.4	Coor service Oy	56
F.5	Digi- ja väestötietovirasto	56
F.6	ELY	57
F.7	Fimea	57
F.8	Fresco	57
F.9	MML	57
F.10	RTK palvelut Oy	58
F.11	Senaatti-Kiinteistöt	58
F.12	TE-palvelut	58
F.13	Taike	59
F.14	VTV	59
F.15	Verohallinto	59

1 Johdanto

Pelastussuunnitelman laadinta, ylläpito ja tiedottaminen perustuvat pelastuslain (379/2011) vaatimukseen. Tässä pelastussuunnitelmassa on selostus:

1. vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
2. rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
3. henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
4. mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. (Pelastuslaki 379/2011, 15 §.)

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen henkilöille. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011, 2 §.)

Pelastuslaissa on myös muita vaatimuksia turvallisuudelle, näistä tärkeimpinä:

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

1. tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;
2. rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;
3. pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;
4. pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon. (Pelastuslaki 379/2011, 9 §.)

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

1. sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto;
2. sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet;
3. palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet;
4. poistumisreittien opasteet ja valaistus;
5. väestönsuojien varusteet ja laitteet. (Pelastuslaki 379/2011, 12 §.)

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

1. ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
2. varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
3. varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
4. ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi. (Pelastuslaki 379/2011, 14 §.)

2 Kohteen perustiedot

Kiinteistössä toimii useita valtion virastoja. Tilat ovat pääasiassa toimisto-, ravintola- sekä tapahtumakäytössä.

2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	Turun Virastotalo
Kiinteistön kutsumanimi	Turun Virastotalo
Kiinteistön osoite	Itsenäisyydenaukio 2 20800 TURKU
Rakennusten määrä	1
Toimijoiden määrä	15
Kiinteistön omistaja	Senaatti-kiinteistöt puh. 020 58111 http://www.senaatti.com
Rakentamisvuosi	1968
Kerrokset	9
Paloluokka	P1
Rakennusmateriaali	Betoni
Käyttötarkoitus	Virastotalo

2.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Varsinais-Suomi.

Paloilmoittimen hoitaja	Harri Tapper RTK palvelu Oy puh. 044 7657737
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	2. Krs, tila 2015
Kiinteistönhoito	RTK-Palvelu puh. 029 0293647 päivystys 029 0293600
Vesiyhtiö	Turun Seudun Vesi Oy puh. 040 8304400
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security päivystys puh. 010 6202000
Kokoontumispaikka	Aurajoen puoleinen piha-alue lipputankojen luona
Väestönsuojien määrä	2
Väestönsuojan sijainti VSS1, VSS2	Kellarikerroksessa
Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	Käyttöveden pääsulku sijaitsee kellarissa, huoneessa 0004.
Lämmönjakohuone	Lämmönjakohuone (huone 0006.1) sijaitsee kellarikerroksessa. Lämmönjakelun pääsulut sijaitsevat lämmönjakohuoneessa.
Sähköpääkeskus	Sähköpääkeskus sijaitsee kellarikerroksessa huoneessa 0030. Kiinteistössä on useita alakeskuksia.
Ilmanvaihtokone	Kellarissa ja ullakolla
Ilmanvaihdon hätäseis	Samppalinnankadun puoleisen paloilmoitinkeskuksen ja savunpoistokeskuksen yhteydessä (tila 2015). Keskiosan takaovella on toinen ilmanvaihdon hätäseis-painike.

Kiinteistön tilat

Liikehuoneistot

Sijainti	Nimi
A1,A7, B7 ja 1. Krs asiakaspalvelu	MML
A8	Senaatti-Kiinteistöt
A9, B9, C0, D2 ja D3	AVI
B0 ja D1	Verohallinto
B2	VTV
B8	Business Finland
B8	Taike
C0, B0, B1, B4, A5, B5, A6, B6	ELY
C1, B8	Digi- ja väestötietovirasto
D0, D1, A3, B3, A4	TE-palvelut
D5	Fimea

Toimijat

Sijainti	Nimi
C1, D1	Avarn Security
C2 Ravintola, 2. Krs kokoustilat ja D4 Maaherra	Fresco
Huollon tilat	RTK palvelut Oy
Laitoshoitajien tilat	Coor service Oy

3 Organisaatio

Kiinteistöpäällikkö, turvallisuusjohtaja, isännöitsijä

Petri Nurmio
Senaatti-Kiinteistöt Oy
puh. 040 3522248
petri.nurmio@senaatti.fi

Työmaan yhteyshenkilö

Tommi Tirkkonen
Rakennustiimi
puh. 040 1535538
tommi.tirkkonen@rakennustiimi.fi

3.1 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusyhteyshenkilö

Petri Nurmio
Senaatti-Kiinteistöt Oy
puh. 040 3522248
petri.nurmio@senaatti.fi

Kohde-esimies

Marketta Luotolinna
Avarn Security
puh. 040 6691772
marketta.luotolinna@avarn.fi

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2

RTK / Harri Tapper

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS1

RTK / Harri Tapper
puh. 029 0293647
harri.tapper@rtkpalvelu.fi

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS2

RTK / Harri Tapper
puh. 029 0293647
harri.tapper@rtkpalvelu.fi

3.2 Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
AVI	Holsti Kari Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI puh. 029 5018039 kari.holsti@avi.fi
	Tiina Kaijanen Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI / D2 puh. 029 5018303 tiina.kaijanen@avi.fi
	Arja Saarenpää Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI / D3 puh. 029 5018109 arja.saarenpaa@avi.fi
	Jaana Asteljoki Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI / A9, B9 puh. 029 5018169 jaana.asteljoki@avi.fi
	Virastopalvelu Turvallisuusyhteyshenkilö	virastopalvelu.turku@avi.fi
Avarn Security	Marketta Luotolinna Kohde-esimies	Avarn Security puh. 040 6691772 marketta.luotolinna@avarn.fi
	Neuvonta Hälytys ja turvallisuus	Avarn Security puh. 040 6692003 virastalo.turku@avarn.fi
Business Finland	Lainio Ulla Turvallisuusyhteyshenkilö	Business Finland / B8 ulla.lainio@businessfinland.fi
Coor service Oy	Jekaterina Stranberg Turvallisuusyhteyshenkilö	Coor / Siivouskeskus puh. 040 3013207 jekaterina.stranberg@coor.com
	Ulla Partanen Turvallisuusyhteyshenkilö	Coor / siivouskeskus puh. 040 3013206 ulla.partanen@coor.com
	Eerika Setälä Turvallisuusyhteyshenkilö	Coor / siivouskeskus puh. 050 4625149 eerika.setala@coor.com

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Digi- ja väestötietovirasto	Tarja Kytöharju Turvallisuusyhteyshenkilö	puh. 029 5437481 tarja.kytoharju@dvv.fi
ELY	Arimaa Arja Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / A6 puh. 029 5022546 arja.arimaa@ely-keskus.fi
	Puuri Nina Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B6 puh. 029 5022646 nina.puuri@ely-keskus.fi
	Vaarna Mirja Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / A5 puh. 029 5022683 mirja.vaarna@ely-keskus.fi
	Aro Erkki Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022547 erkki.aro@ely-keskus.fi
	Paavilainen Pekka Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022921 pekka.paavilainen@ely-keskus.fi
	Suomela Janne Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022947 janne.suomela@ely-keskus.fi
	Triipponen Juha-Pekka Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022953 juha-pekka.triipponen@ely-keskus.fi
	Landor Ulla-Maija Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / A6 puh. 050 3963358 ulla-maija.landor@ely-keskus.fi
	Mattila Olli Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022902 olli.mattila@ely-keskus.fi
	Antti Puhakka Turvallisuusyhteyshenkilö	antti.puhakka@ely-keskus.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Aulapalvelu Turvallisuusyhteyshenkilö	aulapalvelu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Fimea	Lehtinen Terhi Turvallisuusyhteyshenkilö	Fimea / D5 puh. 029 5223377 terhi.lehtinen@fimea.fi
	Sallinen Jukka Turvallisuusyhteyshenkilö	Fimea / D5 puh. 029 5223410 jukka.sallinen@fimea.fi
Fresco	Obrdovic Niina Turvallisuusyhteyshenkilö	Fresco / Ravintola puh. 040 7014503 aitiopaikka@frescoravintolat.fi
	Avikainen Laura Turvallisuusyhteyshenkilö	Fresco / Ravintola puh. 040 0251685 laura.avikainen@frescoravintolat.fi
MML	Ahlberg Päivi Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 ja B8 päädyt puh. 040 8017829 paivi.ahlberg@nls.fi
	Kemppainen Jarmo Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8017850 jarmo.kemppainen@nls.fi
	Palonurmi Minna Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8333625 minna.palonurmi@nls.fi
	Aaltonen Elisa Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8017827 elisa.aaltonen@nls.fi
	Hakamäki Merja Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8017836 merja.hakamaki@nls.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Tuominen Juha Turvallisuusyhteyshenkilö	MML puh. 040 0151813 juha.tuominen@nls.fi
	Järvi Arja Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / 7krs puh. 040 8017847 arja.jarvi@nls.fi
	Nummi Maarit Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / Asiakaspalvelu puh. 040 8017868 maarit.nummi@nls.fi
	Aalto Petri Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 7346862 petri.a.aalto@nls.fi
	Elina Aaltonen Turvallisuusyhteyshenkilö	MML puh. 040 7669741 elina.aaltonen@maanmittauslaitos.fi
	Elise Nikander Turvallisuusyhteyshenkilö	elise.nikander@nls.fi
	Tiina Miettinen Turvallisuusyhteyshenkilö	tiina.h.miettinen@nls.fi
	Mikael Kauhava Turvallisuusyhteyshenkilö	MML mikael.kauhava@maanmittauslaitos.fi
	Timo Sundgren Turvallisuusyhteyshenkilö	MML timo.sundgren@maanmittauslaitos.fi
	Olli Isotupa Turvallisuusyhteyshenkilö	MML olli.isotupa@maanmittauslaitos.fi
	Petri Koskinen Turvallisuusyhteyshenkilö	MML petri.koskinen@maanmittauslaitos.fi
RTK palvelut Oy	Harri Tapper Turvallisuusyhteyshenkilö	RTK / Huoltotilat puh. 044 7657737 harri.tapper@rtkpalvelu.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Sami Snellman Turvallisuusyhteyshenkilö	RTK / Huoltotilat puh. 044 7657201 sami.snellman@rtkpalvelu.fi
Senaatti-Kiinteistöt	Petri Nurmio Turvallisuuspäällikkö, Kiinteistöpäällikkö	Senaatti-Kiinteistöt Oy puh. 040 3522248 petri.nurmio@senaatti.fi
	Pirilä Taina Turvallisuusyhteyshenkilö	Senaatti-Kiinteistöt / A8 puh. 040 8468236 taina.pirila@senaatti.fi
	Jaloaho Outi Turvallisuusyhteyshenkilö	Senaatti-Kiinteistöt / A8 puh. 040 8258990 outi.jaloaho@senaatti.fi
TE-palvelut	Anne Karke Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044711 anne.karke@te-toimisto.fi
	Taina Koivisto Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044621 taina.koivisto@te-toimisto.fi
	Tarja Lautanala Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044640 tarja.lautanala@te-toimisto.fi
	Tarja Mäkelä Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044687 tarja.makela@te-toimisto.fi
	Katariina Vainio Turvallisuusyhteyshenkilö	puh. 029 5044644 katariina.vainio@te-toimisto.fi
	Sari Sainio Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044655 sari.sainio@te-toimisto.fi
	Tommi Agge Ensiapu	puh. 029 5044536 tommi.agge@te-toimisto.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Sari Halenius Ensiapu	puh. 029 5044564 sari.halenius@te-toimisto.fi
	Heli Sjöblom Ensiapu	puh. 029 5044694 heli.sjoblom@te-toimisto.fi
	Hannemari Litmanen Ensiapu	puh. 029 5044657 hannemari.litmanen@te-toimisto.fi
	Annette Loimukari Ensiapu	puh. 029 5044659 annette.loimukari@te-toimisto.fi
	Petri Lönngren Ensiapu	puh. 029 5044656 petri.lonngren@te-toimisto.fi
	Ansa Marjanen Ensiapu	puh. 029 5044670 ansa.marjanen@te-toimisto.fi
	Annukka Maunula Ensiapu	puh. 029 5044673 annukka.maunula@te-toimisto.fi
	Maarit Nurmi Ensiapu	puh. 029 5044701 maarit.nurmi@te-toimisto.fi
	Pasi Suotonen Ensiapu	puh. 029 5044777 pasi.suotonen@te-toimisto.fi
	Mehmet Torun Ensiapu	puh. 029 5044789 mehmet.torun@te-toimisto.fi
	Tatu Virta Ensiapu	puh. 029 5044727 tatu.virta@te-toimisto.fi
Taike	Eija Räsänen Turvallisuusyhteyshenkilö	Taike / B8 eija.rasanen@taike.fi
VTV	Luoto Olli-Pekka Turvallisuusyhteyshenkilö	VTV / B2 puh. 040 7364342 olli-pekka.luoto@vtv.fi
Verohallinto	Sjöroos Carina Turvallisuusyhteyshenkilö	Verohallinto puh. 040 6373201 carina.sjoroos@vero.fi

3.3 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Huoltoyhtiö	RTK-Palvelu	029 0293647	029 0293600
Hissihuolto	OTIS Oy		0800 168111
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security		010 6202000
Vastaanotto	Neuvonta	040 6692003	

Huolto

	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysajat
Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä: Hoitaja	Harri Tapper	044 7657737	
Avainpäivystys	Vartiointi	010 4436100	Jatkuva päivystys
Kulunvalvonta: Huoltohenkilö	Esa Korsimo	044 7463128	
Käsisammutin: Huoltohenkilö	Petri Lehto	020 7669890	

3.4 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

4 Riskit

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Kiinteistöön ja henkilöihin kohdistuvat riskiluokat:

- Tapaturmat
- Tulipalovaarat
- Vesivahingot
- Sairauskohtaukset
- Säteily- tai kaasuvaara
- Myrskyvauriot
- Murrot, ilkivalta yms.

4.1 Tapaturmat

Riskit

- kaatuminen
- liukastuminen
- kompastuminen
- lumen tai jään tippuminen ihmisen päälle
- liikenneonnettomuus
- korkea pudotus
- räjähdys
- sähköisku
- viiltohaava
- ensiapuvälineitä ei ole
- työvälineiden aiheuttama vamma

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Lumen ja jään kerääntymistä katoilla on seurattava talvisin.
 - Vaaranpaikoista tulee ilmoittaa välittömästi kiinteistöhuoltoyhtiölle.
 - Vaaratilanteissa kulku tai pysäköiminen tulee estää lumen tai jään putoamisvaara-alueelle.
- Piha-alue pidetään siistinä ja kunnossa.
 - Talvikunnossapidosta huolehditaan.
- Läheltä piti -tilanteisiin puututaan viivytyksettä. Läheltä piti -tilanteet tutkitaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle ja niiden estämiseksi.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Yritysten turvallisuusvastaavat on nimetty.
- Turvallisuusvastaavat huolehtivat toimipisteensä turvallisuusasioista.
- Yleisiin ensiapuohjeisiin tulee jokaisen tutustua.

4.2 Tulipalovaarat

Riskit

- Ihmisen toiminta
 - huolimaton tupakointi
 - tavaroiden säilyttäminen kulkukäytävillä
 - tavaroiden säilyttäminen porraskäytävissä
 - palo-ovet auki
 - sähkölaitteiden päälle unohtuminen
 - rasva- tai muu palo keittiössä
 - valvoton kynttilöiden poltto
- Sähkölaitteet
 - oikosulut
 - rikkiäiset sähkölaitteet
 - siivouskoneen latauspaikka
 - yhteisissä tiloissa liesitaso
- Tuhopoltto
 - palokuormaa rakennuksen seinustalla
- Turvallisuusjärjestelyt
 - paloilmoitinlaitteen vika
 - sammuttimien tarkastus tekemättä
 - merkkivalokeskuksen huollon puute
- Muut
 - vaaralliset aineet
 - kaasupullot
 - Herkästi syttyvien aineiden ja kemikaalien virheellinen säilytys

Palovaarallisia kohteita ovat muun muassa tekniset tilat ja muut vastaavat kiinteistön tilat.

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- savuvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Ihmisen toiminta

- Suoritetaan vuosittain omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä.
- Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava:
 - henkilökunta pitää poistumistiet vapaina.
 - aktiivinen puuttuminen epäkohtiin.
- Yritysten turvallisuusvastaavat on nimetty.
- Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen perehdytään.
- Sähkölaitteet
 - Sähkökorjaukset ja asennukset teetetään TUKES:in rekisteristä löytyvällä ammattilaisella. Urakoitsijalla on oltava riittävät asennusoikeudet ja hänellä on oltava kokemusta vastaavista töistä.
 - Sähköpääkeskukset on merkitty ja niiden edustoilla ei säilytetä tavaraa.
 - Latauspaikalla tulee olla otettu huomioon räjähdys- ja palovaaran torjunta.
 - Liesitasoa ei saa käyttää erilaisten tavaroiden säilytysalustana.
- Tuhopoltto
 - Ylimääräistä palokuormaa ei kasata.
- Turvallisuusjärjestelyt
 - Kiinteistössä on savunpoistolaitteisto, jolle suoritetaan tarkastukset, huolto ja koestus laitteen valmistajan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kohteessa on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä.
 - Paloilmoitinlaitteistojen testit ja huoltotyöt suoritetaan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kiinteistössä on alkusammutusvälineet.
 - Alkusammutuskalusto tarkastetaan määräysten mukaan.
 - Poistumistiet on merkitty opastein.
- Muut
 - Kiinteistössä ei saa säilyttää palavia aineita kellareissa. Palavat aineet tulee säilyttää niille tarkoitettussa paikassa.
 - Ilmanvaihto ja nuohous
 - IV-kanavien nuohousväli on yleensä 10 vuotta
- Reitti kaasusululle on merkitty opastein.

4.3 Vesivahingot

Riskit

- Ympäristö
 - tulva
 - rankkasade
- Rakenteet
 - rakenteiden vesitiiviyyden pettäminen
 - rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma
 - putkirikko
- Laitteet
 - pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Reitti veden pääsululle on merkitty opastein.
- Rakenteet
 - LVI-työt, -tarkastukset ja -asennukset teetetään vain ammattilaisella.
 - LVI-urakoitsijalla tulee olla riittävät asennusoikeudet ja urakoitsijan täytyy olla toteuttanut vastaavanlaisia töitä aiemmin.
 - Putkistojen kuntoarvio suoritetaan säännöllisesti.
 - Katolta ja ränneistä tulee poistaa lehdet ja roskat.
- Laitteet
 - Kodinkoneiden valvotun käytön ja kunnossapidon tärkeyden korostaminen.
 - Pesukoneen ja astianpesukoneen suodattimet ja nukkasieppi on puhdistettava säännöllisesti.
 - Jääkaapin takaosa on imuroitava kerran vuodessa. Tässä yhteydessä tarkastetaan silmämääräisesti jääkaapin kunto myös kompressorin ja valuma-astian osalta.

4.4 Sairauskohtaukset

Riskit

- sydäninfarkti
- diabeettinen sokki
- aivoinfarkti
- aivoverenvuoto
- epilepsia
- pyörtyminen

Seuraukset

- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Avun saannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella.
- Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustutaan ja ensiapua harjoitellaan.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Pelastusajoneuvojen pysäköiminen mahdollistetaan ulko-ovien eteen.

4.5 Säteily- tai kaasuvaara

Riskit

- radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
- vaarallisen aineen kuljetusonnettomuus
- onnettomuus ydinvoimalaitoksessa

Seuraukset

- säteilysairaudet
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Joditablettien hankkiminen tarpeiden mukaan (2 tabl./henkilö).
- Kiinteistössä on väestönsuoja, johon voi suojautua säteilyvaaratilanteessa.
- Väestönsuojan toimintakuntoa ylläpidetään.
- Väestönsuojanhoitaja on nimetty ja koulutettu tehtäviinsä.
- Ilmastoinnin hätäpysäytys on merkitty ja henkilökunnan tiedossa.
- Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet tilanteiden varalle.

4.6 Myrskyvauriot

Riskit

- erilaiset luonnonilmiöt

Seuraukset

- sähkökatkot
- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakennuksen ja ulkoalueiden kunnosta huolehditaan.
- Viranomaisten ulkonaliikkumiskieltoa on noudatettava.
- Sisälle suojautuessa pysytään kaukana ikkunoista ja lasiovista.
- Varaudu omatoimisesti pitkäaikaisiinkin sähkökatkoihin esimerkiksi seuraavasti:
 - valaisin ja paristot

4.7 Rikollinen toiminta

Riskit

- Murto
 - rakennuksen katolle pääsee kiipeämään
- Väkivalta
- Ilkivalta

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Murto
 - Arvoesineiden merkitseminen ja kuvaaminen.
 - Kiinteistössä on käytössä kulunvalvontajärjestelmä.
- Ilkivalta
 - Yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen ja epäkohtiin puuttuminen aktiivisesti.
 - Graffitien ja muiden töhryjen puhdistus viipymättä.
- Henkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa epäkohdista.

4.8 Ravintolan toiminnan riskit

Riskit

- Tulipalo
- Aggressiivinen asiakas
- Vesivahinko
- Työvälineiden aiheuttamat vammat

Seuraukset

- Henkilövahingot
- Aineelliset vahingot
- Ravintolan toiminta keskeytyy
- Taloudelliset menetykset; mahdollinen vakuutuskorvauksen alentaminen, jos paloturvallisuus-määräyksiä on laiminlyöty

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Palamaton ja tukahduttava kannellinen tupakantumppien keräilyjäteastia käytössä
- Huolellisuus nestekaasun käytössä ja laitteiston kunnon tarkastaminen määräajoin
- Rasvahormit puhdistutetaan säännöllisesti vähintään kerran vuodessa
- Rasvasuodattimet puhdistetaan tarvittaessa

- Sähkölaitteet pidetään kunnossa
- Sisusteet oikeaa palosuojausluokkaa, käytetään esim. palosuojattuja tekstiilejä
- Jätteet ja palava materiaali säilytetään lukituissa tiloissa
- Avotulen turvallinen käyttö, kynttilät
- Aggressiivisen asiakkaan kohtaamistilanteita tulee ravintolan toiminnassa harjoitella ja toimintaohjeet ohjeistaa työntekijöille
- Henkilökunnan tulee ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspuutteista välittömästi omalle esimiehelleen
- Vialliset työvälineet poistetaan käytöstä välittömästi
- Vialliset koneet huolletaan asiantuntevan huoltoliikkeen toimesta
- Työpisteen läheisyydessä tulee olla ensiaputarvikkeet

Erityistoimintaohjeita ravintolalle tulipalotilanteessa

1. Evakuoivat asiakkaat ravintolasta 2. Sulje ovet estääksesi savun ja palon leviämistä 3. Hälytä palokunta soittamalla numeroon 112 4. Sammuta, jos palo on pieni eikä savua vielä ole 5. Rasvapalon sammutus vain tukahduttamalla, esim. kannella tai sammutuspeitteellä. Muista myös sammuttaa ilmastointi (IV-hätäseis) 6. Varoita niitä, jotka eivät ole välittömässä vaarassa 7. Opasta tai järjestä opastus ja esteetön pääsy pelastusyksikölle kohteeseen 8. Varmista, että kaikki ovat päässeet koontumispaikalle

5 Turvallisuusjärjestelyt

5.1 Toimitilaturvallisuus

Kulunvalvonta

Kiinteistössä on käytössä kulunvalvontajärjestelmä. Järjestelmällä pyritään estämään luvattomien henkilöiden pääsy tiloihin. Mikäli havaitset vian kulunvalvontajärjestelmiin liittyen, tee vikailmoitus.

Kulunvalvonta

Sijainti	Koko kiinteistö on kulunvalvonnan piirissä
Huoltohenkilö	Esa Korsimo Viria Security Oy puh. 044 7463128

Valvonta

Vastaanotto

Kuvaus	Kiinteistön pääaulassa on Avarn Securityn vastaanottopiste, josta asiakkaat opastetaan eteenpäin
Sijainti	Virastotalo, 1. Krs pääaula
Kontakti	Neuvonta puh. 040 6692003 virastotalo.turku@avarn.fi

5.2 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto	Kuvaus
Kiinteistössä on n. 100kpl alkusammuttimia	Käsisammutin	Käsisammuttimien huolto ja korjaus Vastuuhenkilö: Suomen Sammutinpalvelu Oy, Petri Lehto, 050 5225080

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

5.3 Turvalaitteet

Savunpoisto

Savunpoiston tarkoituksena on palossa syntyvien palokaasujen, savun ja lämmön poistaminen tiloista. Savunpoistolaitteet on huollettava ja kokeiltava määräajoin käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti. Savunpoistolaitteistoa käyttää vain pelastuslaitos.

Savunpoistolaitteisto

Savunpoistopuhaltimen sijainti	Savunpoiston ohjauskeskus sijaitsee paloilmottimen vieressä (Tila 2015)
Kuvaus	Kiinteistön savunpoisto on toteutettu usealla savunpoistopuhaltimella ja savunpoisto kohdennetaan korvausilmaovilla.
Keskuksen sijainti	Paloilmottimen vieressä (Tila 2015)
Savunpoiston laukaisu	Savunpoistokeskukselta, Paloilmottimen vieressä (Tila 2015)

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Sijainti	Turva- ja merkkivalaisimet kattavat koko kiinteistön poistumisreitit
Kuvaus	Turva- ja merkkivalaisimet opastavat ja valaisevat poistumisreitit sähkökatkon aikana.
Kattavuus	Koko kiinteistö
Huoltohenkilö	Harri Tapper RTK-Palvelu

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomainen antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: Samppalinnankadun puoleisen paloilmoitinkeskuksen ja savunpoistokeskuksen yhteydessä (tila 2015). Keskiosan takaovella on toinen ilmanvaihdon hätäseis-painike.

5.4 Ensiapu

Työturvallisuuslain (738/2002) 46 § mukaan työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä, annettava ohjeet ensiavun saamiseksi sekä varattava työpaikalle tai sen välittömään läheisyyteen riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.

Kiinteistössä on saatavilla ensiaputarvikkeita seuraavasti:

Tarvike	Sijainti
Defibrillaattori	1.kerros aulatilassa, neuvonnan vieressä

5.5 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoidessa paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Sijainti	Keskus sijaitsee 2. Krs tila 2015
Keskuksen sijainti	2. Krs, tila 2015
Kattavuus	Kiinteistö kuuluu kokonaisuudessaan paloilmottimen piiriin
Hoitaja	Harri Tapper RTK palvelu Oy puh. 044 7657737

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmoitinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Palo-osastointi

Palo-osastoinnin tarkoitus on palon sattuessa estää palokaasujen ja palon leviäminen sekä turvata ihmisten poistuminen. Tämän takia on erityisen tärkeää, että palo-ovet pidetään kiinni. **Palo-ovia ei saa kiilata auki.**

Rakennuksen eri kerrokset, kellarikerrokset ja ullakko on yleensä muodostettu eri palo-osastoksi.

Palo-osaston koko on yleensä rajoitettu siten, että osastossa syttyvä palo ei aiheuta kohtuuttoman suuria omaisuusvahinkoja.

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kokoontumispaikka: Aurajoen puoleinen piha-alue lipputankojen luona

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulityöluvan. Tulityön suorittajalla on oltava voimassa oleva tulityökortti.

Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmoitusta.

Mahdolliset paloilmoitinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

6 Muut järjestelyt

6.1 Hissi

Hissi

Sijainti	Useita hissejä eri puolilla rakennusta
Huoltoyritys	OTIS Oy

6.2 Ilmanvaihtokone

Ilmanvaihtokone

Sijainti	Kellarissa ja ullakolla
Kuvaus	Ilmanvaihtokoneen tyyppi: Koneellinen ilmanvaihto
Hätä-seis-painikkeen sijainti	Samppalinnankadun puoleisen paloilmoitinkeskuksen ja savunpoistokeskuksen yhteydessä (tila 2015). Keskiosan takaovella on toinen ilmanvaihdon hätäseis-painike.

6.3 Jätehuolto

Jätehuolto

Sijainti	2. Krs huone 2004
Kuvaus	Jätehuoneessa on kattavasti keräilyastiat kaikelle syntyvälle jätteelle.

7 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

7.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusyhteyshenkilö

Petri Nurmio
Senaatti-Kiinteistöt Oy
puh. 040 3522248
petri.nurmio@senaatti.fi

Kohde-esimies

Marketta Luotolinna
Avarn Security
puh. 040 6691772
marketta.luotolinna@avarn.fi

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2

RTK / Harri Tapper

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS1

RTK / Harri Tapper
puh. 029 0293647
harri.tapper@rtkpalvelu.fi

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS2

RTK / Harri Tapper
puh. 029 0293647
harri.tapper@rtkpalvelu.fi

Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
AVI	Holsti Kari Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI puh. 029 5018039 kari.holsti@avi.fi
	Tiina Kaijanen Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI / D2 puh. 029 5018303 tiina.kaijanen@avi.fi
	Arja Saarenpää Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI / D3 puh. 029 5018109 arja.saarenpaa@avi.fi
	Jaana Asteljoki Turvallisuusyhteyshenkilö	AVI / A9, B9 puh. 029 5018169 jaana.asteljoki@avi.fi
	Virastopalvelu Turvallisuusyhteyshenkilö	virastopalvelu.turku@avi.fi
Avarn Security	Marketta Luotolinna Kohde-esimies	Avarn Security puh. 040 6691772 marketta.luotolinna@avarn.fi
	Neuvonta Hälytys ja turvallisuus	Avarn Security puh. 040 6692003 virastalo.turku@avarn.fi
Business Finland	Lainio Ulla Turvallisuusyhteyshenkilö	Business Finland / B8 ulla.lainio@businessfinland.fi
Coor service Oy	Jekaterina Stranberg Turvallisuusyhteyshenkilö	Coor / Siivouskeskus puh. 040 3013207 jekaterina.stranberg@coor.com
	Ulla Partanen Turvallisuusyhteyshenkilö	Coor / siivouskeskus puh. 040 3013206 ulla.partanen@coor.com
	Eerika Setälä Turvallisuusyhteyshenkilö	Coor / siivouskeskus puh. 050 4625149 eerika.setala@coor.com

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Digi- ja väestötietovirasto	Tarja Kytöharju Turvallisuusyhteyshenkilö	puh. 029 5437481 tarja.kytoharju@dvv.fi
ELY	Arimaa Arja Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / A6 puh. 029 5022546 arja.arimaa@ely-keskus.fi
	Puuri Nina Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B6 puh. 029 5022646 nina.puuri@ely-keskus.fi
	Vaarna Mirja Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / A5 puh. 029 5022683 mirja.vaarna@ely-keskus.fi
	Aro Erkki Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022547 erkki.aro@ely-keskus.fi
	Paavilainen Pekka Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022921 pekka.paavilainen@ely-keskus.fi
	Suomela Janne Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022947 janne.suomela@ely-keskus.fi
	Triipponen Juha-Pekka Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022953 juha-pekka.triipponen@ely-keskus.fi
	Landor Ulla-Maija Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / A6 puh. 050 3963358 ulla-maija.landor@ely-keskus.fi
	Mattila Olli Turvallisuusyhteyshenkilö	ELY / B5 puh. 029 5022902 olli.mattila@ely-keskus.fi
	Antti Puhakka Turvallisuusyhteyshenkilö	antti.puhakka@ely-keskus.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Aulapalvelu Turvallisuusyhteyshenkilö	aulapalvelu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Fimea	Lehtinen Terhi Turvallisuusyhteyshenkilö	Fimea / D5 puh. 029 5223377 terhi.lehtinen@fimea.fi
	Sallinen Jukka Turvallisuusyhteyshenkilö	Fimea / D5 puh. 029 5223410 jukka.sallinen@fimea.fi
Fresco	Obrdovic Niina Turvallisuusyhteyshenkilö	Fresco / Ravintola puh. 040 7014503 aitiopaikka@frescoravintolat.fi
	Avikainen Laura Turvallisuusyhteyshenkilö	Fresco / Ravintola puh. 040 0251685 laura.avikainen@frescoravintolat.fi
MML	Ahlberg Päivi Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 ja B8 päädyt puh. 040 8017829 paivi.ahlberg@nls.fi
	Kemppainen Jarmo Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8017850 jarmo.kemppainen@nls.fi
	Palonurmi Minna Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8333625 minna.palonurmi@nls.fi
	Aaltonen Elisa Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8017827 elisa.aaltonen@nls.fi
	Hakamäki Merja Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 8017836 merja.hakamaki@nls.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Tuominen Juha Turvallisuusyhteyshenkilö	MML puh. 040 0151813 juha.tuominen@nls.fi
	Järvi Arja Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / 7krs puh. 040 8017847 arja.jarvi@nls.fi
	Nummi Maarit Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / Asiakaspalvelu puh. 040 8017868 maarit.nummi@nls.fi
	Aalto Petri Turvallisuusyhteyshenkilö	MML / B7 puh. 040 7346862 petri.a.aalto@nls.fi
	Elina Aaltonen Turvallisuusyhteyshenkilö	MML puh. 040 7669741 elina.aaltonen@maanmittauslaitos.fi
	Elise Nikander Turvallisuusyhteyshenkilö	elise.nikander@nls.fi
	Tiina Miettinen Turvallisuusyhteyshenkilö	tiina.h.miettinen@nls.fi
	Mikael Kauhava Turvallisuusyhteyshenkilö	MML mikael.kauhava@maanmittauslaitos.fi
	Timo Sundgren Turvallisuusyhteyshenkilö	MML timo.sundgren@maanmittauslaitos.fi
	Olli Isotupa Turvallisuusyhteyshenkilö	MML olli.isotupa@maanmittauslaitos.fi
	Petri Koskinen Turvallisuusyhteyshenkilö	MML petri.koskinen@maanmittauslaitos.fi
RTK palvelut Oy	Harri Tapper Turvallisuusyhteyshenkilö	RTK / Huoltotilat puh. 044 7657737 harri.tapper@rtkpalvelu.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Sami Snellman Turvallisuusyhteyshenkilö	RTK / Huoltotilat puh. 044 7657201 sami.snellman@rtkpalvelu.fi
Senaatti-Kiinteistöt	Petri Nurmio Turvallisuuspäällikkö, Kiinteistöpäällikkö	Senaatti-Kiinteistöt Oy puh. 040 3522248 petri.nurmio@senaatti.fi
	Pirilä Taina Turvallisuusyhteyshenkilö	Senaatti-Kiinteistöt / A8 puh. 040 8468236 taina.pirila@senaatti.fi
	Jaloaho Outi Turvallisuusyhteyshenkilö	Senaatti-Kiinteistöt / A8 puh. 040 8258990 outi.jaloaho@senaatti.fi
TE-palvelut	Anne Karke Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044711 anne.karke@te-toimisto.fi
	Taina Koivisto Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044621 taina.koivisto@te-toimisto.fi
	Tarja Lautanala Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044640 tarja.lautanala@te-toimisto.fi
	Tarja Mäkelä Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044687 tarja.makela@te-toimisto.fi
	Katariina Vainio Turvallisuusyhteyshenkilö	puh. 029 5044644 katariina.vainio@te-toimisto.fi
	Sari Sainio Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu	puh. 029 5044655 sari.sainio@te-toimisto.fi
	Tommi Agge Ensiapu	puh. 029 5044536 tommi.agge@te-toimisto.fi

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
	Sari Halenius Ensiapu	puh. 029 5044564 sari.halenius@te-toimisto.fi
	Heli Sjöblom Ensiapu	puh. 029 5044694 heli.sjoblom@te-toimisto.fi
	Hannemari Litmanen Ensiapu	puh. 029 5044657 hannemari.litmanen@te-toimisto.fi
	Annette Loimukari Ensiapu	puh. 029 5044659 annette.loimukari@te-toimisto.fi
	Petri Lönngren Ensiapu	puh. 029 5044656 petri.lonngren@te-toimisto.fi
	Ansa Marjanen Ensiapu	puh. 029 5044670 ansa.marjanen@te-toimisto.fi
	Annukka Maunula Ensiapu	puh. 029 5044673 annukka.maunula@te-toimisto.fi
	Maarit Nurmi Ensiapu	puh. 029 5044701 maarit.nurmi@te-toimisto.fi
	Pasi Suotonen Ensiapu	puh. 029 5044777 pasi.suotonen@te-toimisto.fi
	Mehmet Torun Ensiapu	puh. 029 5044789 mehmet.torun@te-toimisto.fi
	Tatu Virta Ensiapu	puh. 029 5044727 tatu.virta@te-toimisto.fi
Taike	Eija Räsänen Turvallisuusyhteyshenkilö	Taike / B8 eija.rasanen@taike.fi
VTV	Luoto Olli-Pekka Turvallisuusyhteyshenkilö	VTV / B2 puh. 040 7364342 olli-pekka.luoto@vtv.fi
Verohallinto	Sjöroos Carina Turvallisuusyhteyshenkilö	Verohallinto puh. 040 6373201 carina.sjoroos@vero.fi

7.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellesään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

7.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Itsenäisyydenaukio 2, TURKU**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

7.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokeloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Aurajoen puoleinen piha-alue lipputankojen luona

7.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

7.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Aurajoen puoleinen piha-alue lipputankojen luona

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

7.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Aurajoen puoleinen piha-alue lipputankojen luona

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pitempiaikaista suojautumista varten.

7.8 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

7.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: RTK-Palvelu, puh. 029 0293647, päivystys 029 0293600
 - isännöitsijälle: Petri Nurmio, puh. 040 3522248
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Käyttöveden pääsulku sijaitsee kellarissa, huoneessa 0004.
- Lämmönjakohuone: Lämmönjakohuone (huone 0006.1) sijaitsee kellarikerroksessa. Lämmönjakelun pääsulut sijaitsevat lämmönjakohuoneessa.
- Sähköpääkeskus: Sähköpääkeskus sijaitsee kellarikerroksessa huoneessa 0030. Kiinteistössä on useita alakeskuksia.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

7.10 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

7.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
 - Missä pommi on?
 - Miltä pommi näyttää?
 - Milloin pommi räjähtää?
 - Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustääniä (esimerkisi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille **112** ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Tur-

vallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.

- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

7.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuultama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.
- Pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehottuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

7.13 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Hissien käyttö sähkökatkon aikana ei ole mahdollista.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 029 0293647).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (OTIS Oy, 0800 168111)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.

8 Väestönsuojelu

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta, säteilyltä ja tulipaloilta. Kiinteistössä on 2 väestönsuojaa. Jokaiselle väestönsuojalle on suositeltavaa valita väestönsuojanhoitaja ja hoitajan apulainen. Kiinteistön väestönsuojanhoitajien on hyvä opetella väestönsuojan laitteiden käyttö ja suojan käyttökuntoon laitto.

Kiinteistössä on 2 väestönsuojaa:

Sijainti	Suojaluokka	Pinta-ala	Suojapaikkoja	Varusteiden sijainti
Kellarikerroksessa	S1	103 m ²	137	Suojaassa
Kellarikerroksessa	S1	103 m ²	137	

Kaksi kiinteistön väestönsuojista on luokkaa S1. Suojaluokan S1 väestönsuoja on uudempi suoja, joka on rakennettu vuoden 1971 jälkeen. Tässä suojamallissa on mahdollista viipyä pitkiä aikoja. Suojaassa on käsikäyttöinen tai koneellinen ilmanotto, joka on varustettu esisuodattimella ja aktiivihiilihiukkassuodattimella.

Viranomaiset antavat ohjeita radiossa, jos on siirryttävä yleisiin väestönsuojoihin ja tiedon siitä, mihin yleisistä väestönsuojista ihmiset siirtyvät. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu siis aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää. Yleisissä väestönsuojissa on Suomessa yhteensä 110 000 suojapaikkaa.

9 Suojaväistö

Suojaväistöllä tarkoitetaan väestön siirtämistä johdetusti pois vaara-alueelta tilanteissa, joissa sen katsotaan aiheuttavan pienemmän riskin sisätiloihin suojautumiseen verrattuna. Tällaisia tilanteita ovat kaikki nopeasti kehittyvät vaarallisten aineiden onnettomuudet, voimakkaat palokaasujen aiheuttamat haitat, räjähdysvaara ja säteilytilanne.

Suojaväistö tehdään aina viranomaisten erillisen määräyksen perusteella. Viranomaiset ovat jo ennakolta suunnitelleet suojaväistön suorittamisen alueelta ja varanneet siihen tarvittavan kuljetuskaluston.

10 Irtaimiston säilytys

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät, kellarien ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Kellaritilat

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia.
- Palavien nesteiden (esim. nestekaasu ja bensiini) säilytys kielletty.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat

Huom!

- Pelastusviranomaisen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii

11 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Liiketilän haltijan velvollisuudet
- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Autosuoja
- Auton lämmitysjohdot
- Avainturvallisuus
- Kiinteistön toimijoiden tietoja

Lisäksi dokumentin lopussa on seuraavat liitteet:

- Perehdytys ja yleisötilaisuudet
- Virastotalon yleinen turvallisuusohje

Liite A Liiketilan haltijan velvollisuudet

Tilan haltijan tai toiminnanharjoittajan on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että työpaikalla noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. On suositeltavaa nimetä turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii turvallisuusasioista ja toimii yhteistyössä kiinteistön vastuuhenkilöiden kanssa.

Tilanhaltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että

- tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen
- rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin
- pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, kulku- tai poistumisteillä, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

- sammutusvälineet
- palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet
- poistumisreittien opasteet ja valaistus.

Tilan haltija ja toiminnanharjoittaja vastaavat osaltaan laitteiden kunnosta ja ilmoittavat epäkohdista vastuuhenkilölle.

Tilan haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan

- ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
- varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
- varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
- ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet

B.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

Liite C Autosuoja

Autosuoja on tarkoitettu vain moottoriajoneuvojen säilyttämistä varten. Autosuojan käyttötarkoitus mainitaan voimassa olevassa rakennusluvassa.

Autosuojaa ei saa käyttää rakennusluvan vastaisesti ilman rakennusvalvonnan lupaa. Käyttötarkoitus on moottoriajoneuvojen pysäköintitila, ei siis autopesula, lastaustila, jätehuone, varasto, myymälä, kirpputori, autokorjaamo, rengasvarasto tms.

Autosuojissa muun irtaimiston säilyttäminen on rajoitetumpaa johtuen suuremmista omaisuus- sekä henkilöriskeistä. Muuta irtaimistoa moottoriajoneuvon lisäksi saa säilyttää seuraavasti:

- mopoja, moottoripyöriä, moottorikelkkoja ja muita ajoneuvorekisterissä olevia moottoriajoneuvoja
- polkupyöriä
- peräkärryä tyhjänä
- kiinteistön huoltamiseen tarkoitettuja moottoriajoneuvoja.

Yllä olevan luettelon lisäksi ei saa säilyttää mitään muuta irtaimistoa, kuten:

- oman kiinteistön huoltoon tarkoitettuja moottoriajoneuvoihin liitettäviä lisälaitteita
- työkoneita, kuten kaivureita, täryttimiä, ajettavia nostimia ym.

Autohalli

Sijainti	Rakennuksen 1. krs ja YK. krs
Kuvaus	2 kpl lämpimiä autohalleja

Liite D Auton lämmitysjohdot

Auton lämmitysjohto tulee turvallisuussyistä aina käytön jälkeen irrottaa pistorasiasta eikä pistorasiassa olevaa johtoa saa jättää esimerkiksi lämmitystolppaan roikkumaan. Myös pistorasiakotelon kansi on syytä pitää lukittuna.

Avoim pistorasiakotelo ja vapaasti roikkuva jännitteinen lämmitysjohto aiheuttavat sähköiskun vaaran. Jos pistokytin putoaa vesilätäkköön tai lumisohjoon, se saattaa tehdä ympärillä olevan alueen sähköiseksi. Lisäksi lämmitysjohto voi rikkoutua vaaralliseen kuntoon esimerkiksi paikoitusalueen lumenluonnin yhteydessä. Avoimena oleva pistorasiakotelo puolestaan on alttiina ilkeille.

Käyttäjiä tulee ohjeistaa auton lämmitysjohtojen turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä. Yhtiö vastaa kiinteistön turvallisuudesta ja jos esimerkiksi ulkopuolinen henkilö loukkaa itsensä, on vastuu yhtiöllä. Myös auton käyttäjä, joka virheellisesti on jättänyt lämmitysjohtojen kiinni pistorasiaan, vastaa omalta osaltaan mahdollisista vahingoista.

Auton esilämmitykseen on käytettävä vain tarkoitukseen soveltuvaa lämmitysjohtoa ja autoihin tarkoitettua sisätilan lämmitintä. Jatkojohtojen käyttöä tulee välttää, sillä jatkojohtot eivät yleensä ole lapsisuojattuja ja ne joutuvat helposti maahan, jossa ne ovat alttiita vedelle, lialle ja lumelle. Liitäntäjohtojen ja pistokkeiden kunto tulee tarkistaa tai tarkistuttaa riittävän usein.

Jos auton sähkölämmityslaitteita ei käytetä tai niiden kunnosta ei huolehdi oikein, seurauksena saattaa olla sähköiskun vaara käyttäjälle tai muulle henkilölle. Myös palovaara on olemassa.

Liite E Avainturvallisuus

Luovutetuista avaimista on pidettävä kirjaa ja avainten palautuksesta on huolehdittava varsinkin avaimen haltijan työ- tai asumissuhteen päättyessä.

Avaimet luovutetaan käyttötarpeen mukaan kuittausta vastaan. Avaimien tulee olla jatkuvasti ne kuitanneen henkilön välittömässä hallinnassa. Itselle kuitattua avainta tai kulkutunnistetta ei saa luovuttaa kolmannelle osapuolelle missään tilanteessa.

Liite F Kiinteistön toimijoiden tietoja

Kiinteistössä on 15 toimijaa. Alle on kerätty näiden toimijoiden tärkeimmät turvallisuuteen vaikuttavat tiedot.

F.1 AVI

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Holsti Kari, 029 5018039, kari.holsti@avi.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Tiina Kaijanen, 029 5018303, tiina.kaijanen@avi.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Arja Saarenpää, 029 5018109, arja.saarenpaa@avi.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Jaana Asteljoki, 029 5018169, jaana.asteljoki@avi.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Virastopalvelu, virastopalvelu.turku@avi.fi

F.2 Avarn Security

Toimijan yhteyshenkilöt

- Kohde-esimies, Marketta Luotolinna, 040 6691772, marketta.luotolinna@avarn.fi
- Hälytys ja turvallisuus, Neuvonta, 040 6692003, virastalo.turku@avarn.fi

F.3 Business Finland

Toimijan yhteyshenkilö

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Lainio Ulla, ulla.lainio@businessfinland.fi

F.4 Coor service Oy

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Jekaterina Stranberg, 040 3013207, jekaterina.stranberg@coor.com
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Ulla Partanen, 040 3013206, ulla.partanen@coor.com
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Eerika Setälä, 050 4625149, eerika.setala@coor.com

F.5 Digi- ja väestötietovirasto

Toimijan yhteyshenkilö

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Tarja Kytöharju, 029 5437481, tarja.kytoharju@dvv.fi

F.6 ELY

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Arimaa Arja, 029 5022546, arja.arimaa@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Puuri Nina, 029 5022646, nina.puuri@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Vaarna Mirja, 029 5022683, mirja.vaarna@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Aro Erkki, 029 5022547, erkki.aro@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Paavilainen Pekka, 029 5022921, pekka.paavilainen@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Suomela Janne, 029 5022947, janne.suomela@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Triipponen Juha-Pekka, 029 5022953, juha-pekka.triipponen@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Landor Ulla-Maija, 050 3963358, ulla-maija.landor@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Mattila Olli, 029 5022902, olli.mattila@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Antti Puhakka, antti.puhakka@ely-keskus.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Aulapalvelu, aulapalvelu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
-

F.7 Fimea

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Lehtinen Terhi, 029 5223377, terhi.lehtinen@fimea.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Sallinen Jukka, 029 5223410, jukka.sallinen@fimea.fi

F.8 Fresco

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Obrdovic Niina, 040 7014503, aitiopaikka@frescoravintolat.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Avikainen Laura, 040 0251685, laura.avikainen@frescoravintolat.fi

F.9 MML

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Ahlberg Päivi, 040 8017829, paivi.ahlberg@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Kemppainen Jarmo, 040 8017850, jarmo.kemppainen@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Palonurmi Minna, 040 8333625, minna.palonurmi@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Aaltonen Elisa, 040 8017827, elisa.aaltonen@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Hakamäki Merja, 040 8017836, merja.hakamaki@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Tuominen Juha, 040 0151813, juha.tuominen@nls.fi

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Järvi Arja, 040 8017847, arja.jarvi@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Nummi Maarit, 040 8017868, maarit.nummi@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Aalto Petri, 040 7346862, petri.a.aalto@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Elina Aaltonen, 040 7669741, elina.aaltonen@maanmittauslaitos.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Elise Nikander, elise.nikander@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Tiina Miettinen, tiina.h.miettinen@nls.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Mikael Kauhava, mikael.kauhava@maanmittauslaitos.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Timo Sundgren, timo.sundgren@maanmittauslaitos.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Olli Isotupa, olli.isotupa@maanmittauslaitos.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Petri Koskinen, petri.koskinen@maanmittauslaitos.fi

F.10 RTK palvelut Oy

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Harri Tapper, 044 7657737, harri.tapper@rtkpalvelu.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Sami Snellman, 044 7657201, sami.snellman@rtkpalvelu.fi

F.11 Senaatti-Kiinteistöt

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuuspäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Petri Nurmio, 040 3522248, petri.nurmio@senaatti.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Pirilä Taina, 040 8468236, taina.pirila@senaatti.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Jaloaho Outi, 040 8258990, outi.jaloaho@senaatti.fi

F.12 TE-palvelut

Toimijan yhteyshenkilöt

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu, Anne Karke, 029 5044711, anne.karke@te-toimisto.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu, Taina Koivisto, 029 5044621, taina.koivisto@te-toimisto.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu, Tarja Lautanala, 029 5044640, tarja.lautanala@te-toimisto.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu, Tarja Mäkelä, 029 5044687, tarja.makela@te-toimisto.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Katariina Vainio, 029 5044644, katariina.vainio@te-toimisto.fi
- Turvallisuusyhteyshenkilö, Ensiapu, Sari Sainio, 029 5044655, sari.sainio@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Tommi Agge, 029 5044536, tommi.agge@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Sari Halenius, 029 5044564, sari.halenius@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Heli Sjöblom, 029 5044694, heli.sjoblom@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Hannemari Litmanen, 029 5044657, hannemari.litmanen@te-toimisto.fi

- Ensiapu, Annette Loimukari, 029 5044659, annette.loimukari@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Petri Lönngren, 029 5044656, petri.lonngren@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Ansa Marjanen, 029 5044670, ansa.marjanen@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Annukka Maunula, 029 5044673, annukka.maunula@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Maarit Nurmi, 029 5044701, maarit.nurmi@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Pasi Suotonen, 029 5044777, pasi.suotonen@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Mehmet Torun, 029 5044789, mehmet.torun@te-toimisto.fi
- Ensiapu, Tatu Virta, 029 5044727, tatu.virta@te-toimisto.fi

F.13 Taike

Toimijan yhteyshenkilö

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Eija Räsänen, eija.rasanen@taike.fi

F.14 VTV

Toimijan yhteyshenkilö

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Luoto Olli-Pekka, 040 7364342, olli-pekka.luoto@vtv.fi

F.15 Verohallinto

Toimijan yhteyshenkilö

- Turvallisuusyhteyshenkilö, Sjöroos Carina, 040 6373201, carina.sjoroos@vero.fi

ULKOMAALAISTEN PEREHDYTYKSEN PELASTUSSUUNNITELMAAN JA YLEISÖTILAISUUKSIEN JÄRJESTÄMINEN

Ulkomaalaisten pelastussuunnitelmaan perehdytykseen:
Hätänumeroon 112 soittamiseen liittyvää ohjeistusta:

- Yleisimmät kielet: https://www.112.fi/other_languages
- Tämän sivun alalaidassa harvinaisempia kieliä:
<https://www.112.fi/medialle/julkaisut>

Yleisötilaisuuksiin:

- https://www.vspelastus.fi/sites/default/files/atoms/files/11-125s_pelastussuunnitelma_yleisotilaisuudet.pdf
- https://www.vspelastus.fi/sites/default/files/atoms/files/11-124s_yleisotapahtuman_ensiapusuunnitelma.pdf

VIRASTOTALON PALO- JA HENKILÖTURVALLISUUS

Jari K Laine
turvallisuuspäällikkö

SISÄLTÖ

- ⇒ Yleistä
- ⇒ Lainsäädäntöä
- ⇒ Pelastussuunnitelma
- ⇒ Toimintaohje hätätilanteisiin
- ⇒ Poistumisturvallisuus
- ⇒ Kerrosten turvallisuusasioiden yhteyshenkilö
- ⇒ Harjoittelu
- ⇒ Muuta mukavaa

VARMISTA TURVALLINEN POISTUMINEN

- ⇒ Suomessa syttyy vuosittain noin 15 000 tulipaloa, mikä tarkoittaa, että joka tunti syttyy jossain päin maataamme keskimäärin kaksi tulipaloa.
- ⇒ Tulipalo ei siis valitettavasti ole mitenkään harvinainen asia.
- ⇒ Sinäkin voit kohdata tulipalon yllättäen koska tahansa ja missä tahansa.
- ⇒ Koska tulipalo etenee nopeasti ja muodostaa paljon hengenvaarallista savua, on osattava oikeat toimintamallit turvallisen poistumisen varmistamiseksi.

PEREHTYMISTÄ JA ENNAKOINTIA

- ⇒ **Jokaisen** tulee perehtyä työpaikan poistumisturvallisuuteen sekä selvittää itselleen lähimpien poistumisteiden ja kiinteistön kokoontumispaikan sijainti.
- ⇒ Julkisissa rakennuksissa **toiminnanharjoittajan** ja kiinteistön omistajan on varmistettava, että henkilökunta ja asiakkaat pääsevät aina tulipalo- tai muissa uhkatilanteissa poistumaan kiinteistöstä turvallisesti.
- ⇒ **Jokaisen** tulee tutustua poistumisteihin ja opastevalaisimiin rakennukseen tultaessa.
- ⇒ Poistumisturvallisuus ja sen ylläpitäminen edellyttävät pieniä tekoja niin yksilöiltä kuin organisaatioilta: välittämistä, havaitsemista ja oikeaa toimintaa.

3 § Yleinen toimintavelvollisuus

Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai **uhkaavan** eikä voi heti sammuttaa paloa tai **torjua vaaraa**, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä **ryhtymään** kykynsä mukaan **pelastustoimenpiteisiin**.

4 § Huolellisuusvelvollisuus

Jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Jokaisen on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

14 § Omatoiminen varautuminen

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä **toiminnanharjoittajan** on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne **omatoimisesti kykenevät**;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin **poistumisen turvaamiseksi** tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

PELASTUSSUUNNITELMA

⇒ Laadittu → 3.10.2013

⇒ Päivitys → syksy 2015

⇒ Jakelu

⇒ Sähköinen versio

TOIMINTAOHJEITA HÄTÄTILANTEISIIN (KOKO A5)

⇒ Jaettu kaikille → saatavana myös 1 krs. neuvonnasta

⇒ Hyvät ja selkeät ohjeet →

- Hätälmoituksen tekeminen
- Onnettomuustilanteen johtaminen
- Toiminta murto- ja ryöstötilanteessa
- Toiminta tulipalon sattuessa
- Toimintaohje pommiuhkatilanteessa
- Toimintaohje varkaus- ja ryöstötilanteessa
- Toimintaohjeita hätätilanteiden varalle

9 § Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus ^(1/2)

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä **toiminnanharjoittajan** on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

- 1) tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;
- 2) rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;

9 § Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus ^(2/2)

3) pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattua mahdollista;

4) pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.

Kerrosten turvallisuusasioiden yhteyshenkilö ^(1/2)

- ⇒ Poistumisen opastaminen tarvittaessa
- ⇒ Virastotalon päivittäinen henkilömäärä ei ole tiedossa
- ⇒ Toimintatavat palokellojen soidessa vaihtelee
- ⇒ Kaikkien poistuminen rakennuksesta tulee varmistaa
- ⇒ Ilmoittaminen 1 krs. neuvonta, 040–669 2003

Kerrosten turvallisuusasioiden yhteyshenkilö ^(2/2)

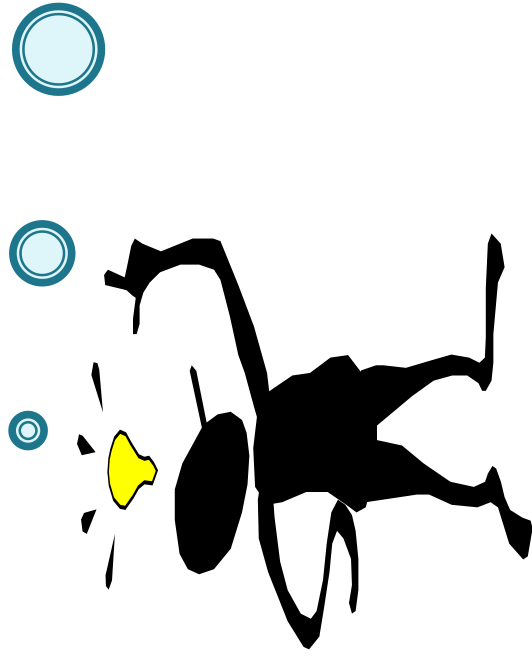
Toiminta virastotalon evakuointitilanteessa

- ⇒ Huolehtia oman vastualueensa henkilöstön ja asiakkaiden poistumisesta kokoontumispaikalle
- ⇒ Tarkistaa työalueidensa tilat
- ⇒ Pelastaa mahdollisuuksien mukaan vaarassa olet ihmiset palotilasta
- ⇒ Alkusammutus, omaa turvallisuutta vaarantamatta
- ⇒ Rajoittaa palon leviämistä sulkemalla ovet.

Evakuointivarusteet , esimerkiksi

- ⇒ Asiantuntijoiden suunnittelema evakuointivaruste –paketti. Pakkauksen välineitä käytetään evakuointitilanteissa.
- ⇒ Tarkoitettu turvallisuushenkilöstölle erilaisiin onnettomuus- ja vaaratilanteisiin.
- ⇒ Paketti kiinnitetään seinälle turvallisuushenkilöstön työpisteiden läheisyydessä olevaan paikkaan, josta ne ovat helposti käyttöön otettavissa.
- ⇒ Paketti sisältää seuraavat tuotteet:
 - Huomioliivi
 - Otsalamppu
 - Pilli ja kaulanauha
 - Post-it -lehtiö merkitsemiseen,
 - Ohjetarra laatikon kanteen, jälkivalaiseva tarra
 - Tarra-arkki A4 (3 kpl), josta saa kaksi A5 kokoista tarraa
 - Kiinnitystarvikkeet 2 kpl itseporautuvia ruuveja ja 2 kpl yleisruuveja + tulpat – Käyttöohjeet

MUUTA MUKAVAA

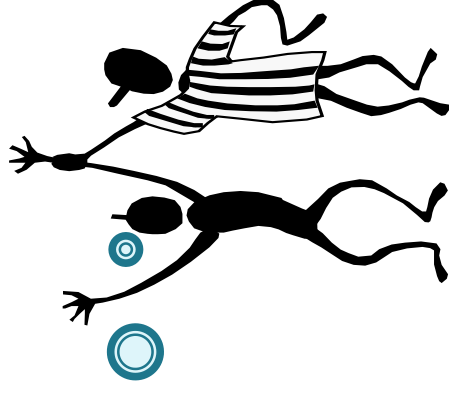

**TURVALLISUUSKULTTUURIA
EI VOI OSTAA.**

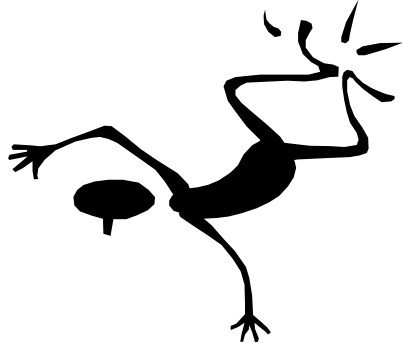
SE TÄYTYY LUODA ITSE.

**TURVALLISUUS ON
YHTEINEN ASIA.**

KIITOS MIELENNKINNOSTASI

Jari K Laine, 040-733 9678